

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI FUNDACJI KULTURY I DZIEDZICTWA ORMIAN POLSKICH W 2015 ROKU

W roku 2015 kontynuowaliśmy dotychczasowe kierunki działań, a więc opracowanie i zabezpieczanie zbiorów, udostępnianie materiałów z Archiwum Polskich Ormian, popularyzację wiedzy o polskich Ormianach oraz prace konserwatorskie.

Prace te wykonaliśmy dzięki uzyskanym dotacjom z następujących źródeł:

- Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Miasto Stołeczne Warszawa
- Darowizny na działalność statutową.

OPRACOWYWANIE i KONSERWCJA ZBIORÓW

Kontynuowaliśmy fizyczne i cyfrowe porządkowanie zasobu archiwalnego znajdującego się w Archiwum Polskich Ormian (ok. 4,5 tysiąca nowych rekordów).

Zindeksowaliśmy (tj. przepisaliśmy na nośniki elektroniczne) i zweryfikowaliśmy sześć ksiąg metrykalnych z dawnych parafii ormiańskokatolickich: w Stanisławowie (chrztów z lat 1703–1783 i z lat 1826–1837, zgonów z lat 1715–1829, małżeństw z lat 1700–1813 i z lat 1813–1830) i Tyśmienicy (zgonów z lat 1785–1942). Każdemu wpisowi przyporządkowaliśmy cyfrową kopię odpowiedniego fragmentu księgi.

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

W Wirtualnym Archiwum Polskich Ormian (www.archiwum.ormianie.pl) udostępniliśmy unikatowe materiały, m.in.: kolejnych pięć zdigitalizowanych ksiąg metrykalnych.

Na miejscu, w APO, udostępnialiśmy zbiory do celów naukowych.

Materiały archiwalne, w tym muzealia, fotografie i kopie ksiąg metrykalnych wypożyczaliśmy i przekazywaliśmy wszystkim zainteresowanym, w Polsce i za granicą, np. obraz Chrztost Armenii Teodora Axentowicza – na dwie wystawy krajowe.

POPULARYZACJA WIEDZY o ORMIANACH w POLSCE i na ŚWIECIE

Prowadziliśmy rozpoczęte w 2014 roku opracowywanie i popularyzowanie wiedzy genealogicznej o polskich Ormianach. Udostępniliśmy na naszych stronach internetowych kolejne obszerne drzewa genealogiczne czterech ormiańskich rodzin (Harandon Łukasiewiczów (od Jana Łukasiewicza); Ohanowiczów (od Jana Ohanowicza); Teodorowiczów (od Manuga [Samuela] Teodorowicza); Teodorowiczów de Kamienczanul (od Kirkora Teodorowicza). Zorganizowaliśmy spotkanie genealogiczne pt. „Odkrywamy tajemnice ormiańskich genealogii”.

W siedzibie Fundacji odbyła się też prezentacja zdjęć z wyprawy do obecnej wschodniej Turcji, zatytułowana „Zachodnia Armenia. Relacja z podróży”. Zorganizowaliśmy bożonarodzeniowe spotkania dla ormiańskokatolickich parafian z Warszawy. Warto wspomnieć, że lokal Fundacji jest miejscem prób ormiańskokatolickiego chóru parafialnego.

Kontynuowaliśmy administrowanie strony www.Wiki.Ormianie.pl, w tym uzupełnianie biogramów (jest ich już prawie 1250) i prace nad weryfikowaniem wpisów pod względem historycznym.

Prowadziliśmy nasze strony internetowe i tłumaczyliśmy wybrane materiały na języki angielski i ormiański. Średnio każdą ze stron odwiedzało ponad 100 osób dziennie, co świadczy o dużym zasięgu przekazywanych tam treści.

Przedstawiciele Fundacji wielokrotnie wypowiedzieli się na tematy ormiańskie w mediach polskich i zagranicznych.

Szczególne miejsce w działaniach Fundacji w 2015 roku zajmowało uczczenie i propagowanie 100. rocznicy ludobójstwa popełnionego na narodzie ormiańskim w Imperium Osmańskim. We współpracy z Domem Spotkań z Historią przygotowaliśmy całodniowe spotkanie pt. „Ormianie 2015. Naród odradzający się z popiołów zagłady”, z udziałem gości z Polski i zagranicy. Wolontariusze Fundacji aktywnie uczestniczyli w przygotowaniu centralnej uroczystej mszy świętej w Warszawie w 100. rocznicę ludobójstwa Ormian, z

udziałem kardynała Kazimierza Nycza i abpa Rafaela Minassiana z Armenii. Delegacja FKIDOP uczestniczyła w uroczystościach w Watykanie, z udziałem papieża Franciszka i dostojników Kościoła i ormiańskiej diaspory.

Fundacja wspólnie z Katolicką Agencją Informacyjną i Ambasadą Armenii w Polsce zorganizowała konferencję prasową poświęconą obchodom. Przyczyniła się też do powstania listu Episkopatu Polski odczytanego w polskich kościołach 8 listopada, w którym mowa jest m.in. o ludobójstwie Ormian.

PUBLIKACJE

Wydaliśmy niezwykle międzynarodowy kalendarz „Ormianie 2015. Naród odradzający się z popiołów zagłady”, w którym specjaliści z całego świata przedstawili męczeńską historię narodu ormiańskiego na przestrzeni dziejów.

Wydane zostały i rozprowadzone:

- historyczna mapa kolonii ormiańskich w dawnej Polsce;
- cztery numery czasopisma ormiańskiego „Awedis”;
- dziewiąty z kolei kalendarz, pt. „Portrety polskich Ormian”, w którym prezentowanych jest kolejnych 13 historycznych postaci.

PRACE KONSERWATORSKIE

Kontynuowaliśmy konserwację kolumny ze św. Krzysztofem niosącym Chrystusa, stojącej w zaułku ormiańskim we Lwowie.

Przygotowaliśmy i zamontowaliśmy tablicę informacyjną pod ormiańskim epitafium z XVII wieku znajdującym się w dominikańskim kościele św. Jacka w Warszawie.

UDZIAŁ w KONFERENCJACH i IMPREZACH, WSPÓŁPRACA

Prezentowaliśmy APO podczas I Kongresu Archiwów Społecznych i podczas II Targów Konserwacji i Restauracji Zabytków oraz Ochrony, Wyposażenia Archiwów, Muzeów i Bibliotek DZIEDZICTWO w Warszawie.

Pomagaliśmy przygotować i braliśmy udział w Ormiańskim Dniu podczas Pardes Festival, organizowanego przez Fundację Spichlerz Kultury w Kazimierzu Dolym.

Przedstawiciele Fundacji brali udział w wielu wydarzeniach naukowych, społecznych i kulturalnych, związanych z Ormianami w Polsce i na świecie. Braliśmy udział m.in. w:

międzynarodowej konferencji naukowej w Mińsku białoruskim pt. „Historyczno-kulturalne stosunki ormiańsko-białoruskie. Tradycja i współczesność”; uroczystościach Święta Niepodległości Armenii; rocznicowym ogólnopolskim spotkaniu organizowanym przez Ormiańskie Towarzystwo Kulturalne w Krakowie; X Dniach Kultury Ormiańskiej w Gliwicach; wybranych posiedzeniach Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych Sejmu RP; prezentacji literatury ormiańskiej opublikowanej w Polsce, podczas Warszawskich Targów Książki; wernisażach wystaw artystycznych związanych z Ormianami i Armenią.

Więcej informacji: Wirtualny Świat Polskich Ormian – www.ormianie.pl